

Útgefandi: Orkuveita Reykjavíkur, 2012
LAD 400-01

A scenic view of a river flowing over large, mossy rocks in a lush green landscape. Several people are standing on the grassy bank in the background, observing the river.

Hengillssvæðinu er á miðju vestra gosbelti landsins, sem nær frá Reykjanesi að Langjökli. Berggrunnur er að mestu mörberg sem myndast hefur í gögnum undir jökli á síðustu jökulkeiðum ísaldar. Grafingsmegin á svæðinu er röð mörbergshryggja sem fylgja ríkjandi sprungufestinu NA-SV og ganga út í Þingvallavatn. Á Hengillssvæðinu eru þrjú eldstöðvakerfi með megineldstöðvum, hverum og laugum. Þetta eru Hveragerðiseldstöð, Hrómundartindskerfi og

Fyrir landnámi á birkiskógur með fjölbreyttum undirgróði á svæðinu upp í 3–400 metra hæð yfir sjávarmáli. Örfir tók við harðgerður og lágvaxinn fjallagróður og samfelld gróðurþekja náði upp í 5–600 metra hæð. Smám saman breyttist gróðurfrí á kjölfar kólnandi veðurs, búsetu og skógarýrnna. Nú er samfelld birkirkjál á afmörkuðum svæðum upp af þingvalavatni. Birkistönnir er krækilóttur og lágvaxinn og er getur þó náð tveggja metra hæð. Fjölbreytni í

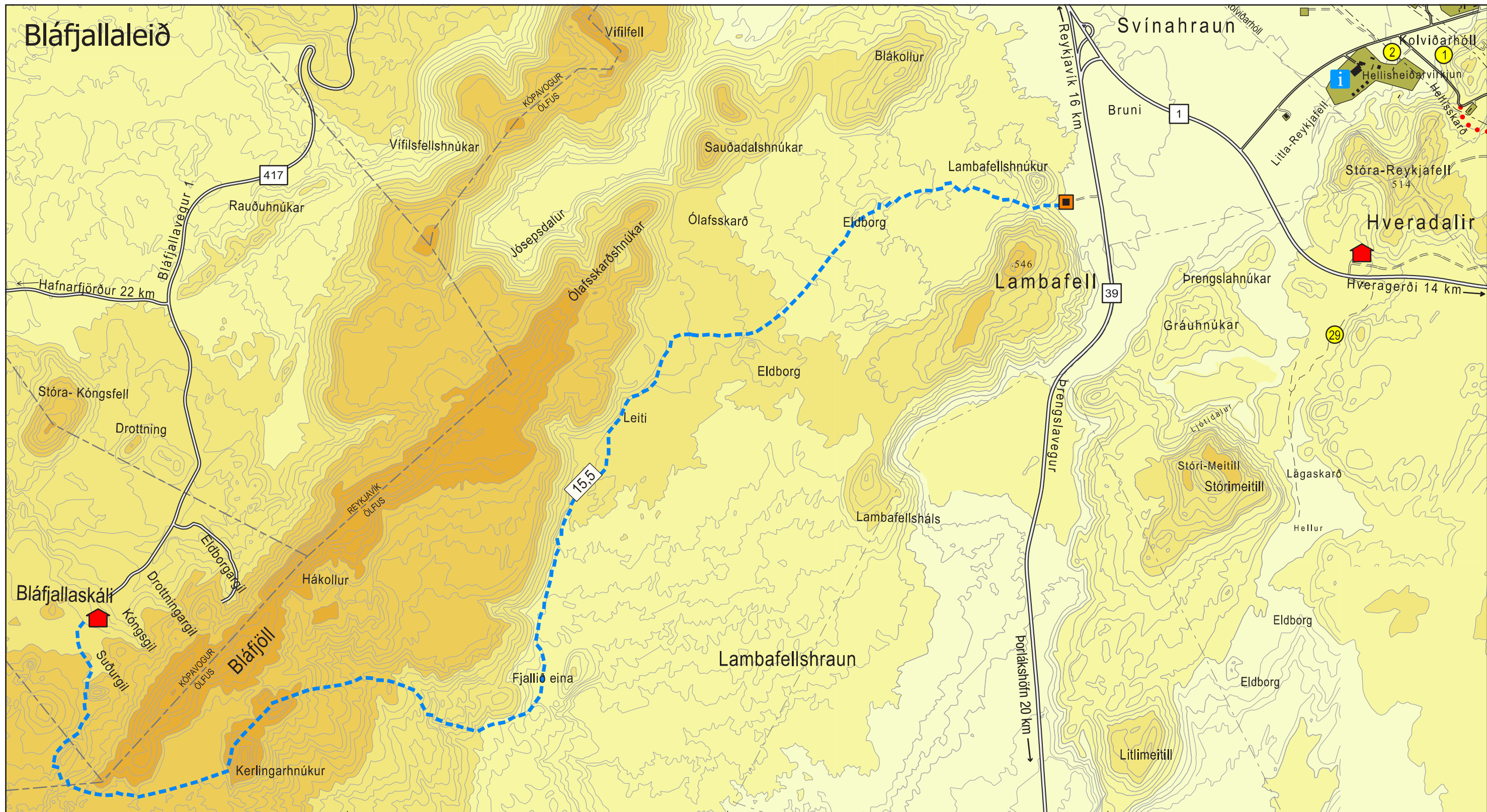
Orkuveita Reykjavíkur hefur síðan 1989 unnið að umfangsmikilli landgræðslu og skógrækt á jörðum sínum. Áhrsta er lögð á að endurheimta gróður á röskuðum svæðum og nýta til þess gróður sem fyrir er á staðnum. Þar má nefna söfnun og dreifingu á fræslægju ásamt mosadreifingu og söfnun og

Orkuveita Reykjavíkur á einn gönguskála á Hengilsvæðinu. Skálinn er í mynni Engidals austast á Mosfellsheiði. Hann er opinn öllum án endurgjalds.

Fjallendi Heilgilsins er háhitasvæði með mörgum sjóðandi hverum og heitum laugum. Sýnið því ýrstruð vaskarni í nánd við þessa staði. Sýnið einnig getuð þegar farið er um tæpar götur, brattar skriður, eða þar sem hættu getur stafað af grjóthruni eða snjóflóðum. Hafið ávallt meðferðis kort og áttavita. Verið ekki einu á ferð og fylgist vel með veðurspá. Á vinnusvæðinu Orkuveitu Reykjavíkur við Hellisheiðar- og Nesjavallavirkjun eru ýmsar hættur sem ber að varast. Brennisteinsvetni er í jarðgufu og í miklum styrk getur það verið skælegt heilsu. Ekki er leyfilegt að fara inn á borteiga virkjananna. Varist jarðgufuþípur og mannvirki sérstaklega þegar keyrt er um vinnusvæðið í snjó.

112
er neyðarsími
allra landsmanna

- Akið ekki utan vega og slóða
- Eyðið ekki eða spillið gróðri
- Truflið ekki dýralíf
- Látið hunda ekki ganga lausa
- Kveikið ekki elda
- Hendið ekki rusli á víðavangi
- Hlaðið ekki vörður
- Letrið ekki á náttúrumyndanir
- Spillið ekki hverum og laugum
- Tjaldið á merktum tjaldsvæðum

VELKOMIN Á HENGILSSVÆÐIÐ

GÖNGULEIÐIR ORKUVEITU REYKJAVÍKUR

SÖGUMINJAR Í NÁMUNDA VIÐ GÖNGULEIÐIR

- 1 BÚASTEINN. Klettur þar sem Búi Andriðsson Esjufostri varðist Kolvíði á Vatni skv. Kjálnessingasögu.
- 2 KOLVÍÐARHÖLL. Sæluhús og gistihús frá 1844-1952.
- 3 SÆLUHÚSTÓFT VIÐ DRAGATJÖRN undir Húsmúla. Elstu heimildir frá 1703.
- 4 HÚSMÚLARETT. Gömul rétt hlaðin úr hraungrylli.
- 5 NAUTARÉTTIR Í MARADAL, sem lögðust af fyrir 1860.
- 6 DYRNAR Í DYRADAL, um þær lá hinn forni Dyrvægur.
- 7 SPORHELLAN, klappaðar móbergsgötur eftir hesthöfa.
- 8 BOTNADALUR, var í byggð á árabílinu 1832-1844.
- 9 "ÁLFAKIRKJA" í Botnadal.
- 10 KLEIFARSEL, sel og beitahús frá Nesjum.
- 11 NESJAVELLIR, bærjaræði elsta bæjarins sem var byggður 1819.
- 12 NESJAVALLARETT við Nesjavelli.
- 13 NYJASEL í Seltungum, sel frá Ölfusvatni, síðast notað 1849.
- 14 GAMLASEL, sel frá Ölfusvatni.
- 15 ÖLFUSVATN, bær Grímkels goða Bjarnasonar.
- 16 JARÐFASTUR áletraður grasteinn og Grímkellsgerði, forn girðing og leið Grímkels, í landi Ölfusvatns.
- 17 FJÁRHELLIR frá Villingavatni, notaður frá ömunatíð.
- 18 SKINNHÚFUHELLIR austast í Dráttarhlíð.
- 19 INGVELDARSEL, sel frá Úlfjótavatni.
- 20 SEL Á SELFLÖTUM, síðast notað af Úlfjótvatnsseiljum.
- 21 GRAFNINGSRÉTTIR á Selfjótum, byggðar 1910.
- 22 SEL FRÁ VILLINGAVATNI í Seldal.
- 23 BOTNASEL frá Úlfjótavatni syðst í Seldal.
- 24 ÖLKELDUHÁLSRÉTTIR, byggðar 1908.
- 25 BITRUBÖNDINN, stæðileg varða í austurbrun Bitru.
- 26 ORUSTUHÖLL, sögn um bardaga árið 1162.
- 27 HELLUKOFINN, * sæluhús við gömlu vörðuhúsi leiðina yfir Hellið, byggður milli 1830-40.
- 28 ÞRIVÖRDUR, voru eins konar kílómetrasteinar eða mælikvarði á leiðinni.
- 29 LÁGASKARÐSVEGUR gömul þjóðleið.
- 30 GAMLI VEGURINN YFIR SVÍNAHRAUN

* Friðlýstar minjar skv. þjóðminjalögum.

GÖNGULEIÐIR

Hengilssvæðið er kjörið útivistarsvæði allan ársins hring. Á svæðinu er flest allt það sem þrýðir íslenska náttúru; áhugavert landslag, hvera- og gígassvæði, fjölbreytt gróðurfar, ár og stöðuvötn. Orkuveita Reykjavíkur hefur allt frá árinu 1991 unnið markvisst að því að búa í hagin fyrir útivistarfólk með neti merktra gönguleiða, upplýsingaskiltum, gönguskála og útgáfu gönguleiðakorts.

Gerður er greinarmunur á mismunandi gönguleiðum sem eru auðkenndar í landinu með tréstickum með mismunandi litum toppi. Litur á korti vísar til litamerkinga á landi. Auk þess sýnir kortið varðaðar leiðir.

- ADKOMUSTADIÐ - UPPHAF GÖNGULEIÐA
Bílastæði og upplýsingaskiltum með uppráttum sem sýna gönguleiðir á Hengilssvæðinu og fjarlægðir á milli staða
- MEGINGÖNGULEIÐIR - BLÁR LITUR
Fremur auðveldar og stuttar gönguleiðir sem tengja saman aðkomustaði og megingönguleiðir
- TENGILEIÐIR - RAUÐUR LITUR
Fremur auðveldar og stuttar gönguleiðir sem tengja saman aðkomustaði og megingönguleiðir
- BRATTAR LEIÐIR - SVARTUR LITUR
Fremur erfiðar útsýnisleiðir sem liggja farnan um brattar fjallshlíðar og hæstu fjöll
- FRÆÐSLUSTÍGAR - GRÆNN LITUR
Styttri gönguleiðir með upplýsingapóstum um náttúru og sögu einstakra staða
- YARÐAÐAR LEIÐIR
A Helliðsleiði eru varðaðar leiðir. Önnur er gömul þjóðleið sem liggur fram hjá Hellukofanum og niður í Helliðskarð, hin liggur styðstu leið að Skarðsmýrarfelli
- KROSSGÖTUR, vegprestar sem sýna vegalengdir til næstu áfningsstaða
- LOKUN Á VEGI
VEGALENGDIR á milli vegpresta í km.
- UNDIRGÖNG, fyrirhuguð göng fyrir reið- og göngufólk
- ÚTSÝNISPALLUR. Við Konungsbrunn í Kyrðal, á brún Kyrðals ofan Nesjavallavirkjunar og á gönguleið í Köldulaugagili
- ÞJÓNUSTUMÍÐSTÖÐVAR: Í Helliðsleiðarvirkjun, Úlfjótsskál, Úlfjótismíðstöðinni á Úlfjótavatni og í Hveragerði.
- GÖNGUSKÁLIR ORKUVEITU REYKJAVÍKUR
Öppin gönguskáli er í mynni Engdals (Múlasel)
- EINKASKÁLAR, lokuð hús
- BYGGINGAR
- SKÓGRÆKT OG LANDGRÆÐSLA
- LÖD ORKUMANNVIRKJA
- GPS HNIT
- ÞJÓÐVEGIR og aðrir aðalvegir
- TORFÆRAR LEIÐIR, takmörkuð umferð eða lokaðar leiðir
- MÖRK SVEITARFÉLAGA
- MÖRK JARÐA
- HÁSPENNULINUR
- UPPLÝSINGAMÍÐSTÖÐVAR: eru við Helliðsleiðarvirkjun og í Hveragerði
- ÁHUGAVERÐIR STADIR: Eldborg, Úlfjótsskál, Úlfjótsskál, Úlfjótsskál og Adrenalínargarðurinn
- TJALDSVÆÐI, Tjaldsvæðið er á Úlfjótavatni og í Hveragerði
- SUNDLAUG er í Hveragerði

- HÆÐARBELTI
- > 700 m yfir sjávarmáli
 - 600-700 m y.s.
 - 500-600 m y.s.
 - 400-500 m y.s.
 - 300-400 m y.s.
 - 200-300 m y.s.
 - 100-200 m y.s.
 - < 100 m yfir sjávarmáli